שיעורי כ"ק אדמו"ר מפנים מאירות דסיקסא שליט"א
פרשת כי תצא תשפ"ה // שנה ו' // גליון ער"ב

א ליכטיגן תמיד

אודיא

פנים מאירות

אנבעמען דאס לעבן - מיט א רואיגקייט דורך **א**מונה **ש**לום **ב**טחון און **ש**מחה

אור הבוקר

יום ב' פרשת כי תצא תשפ"ב

ועתה אל תעצבו

תשובה טון מתוך שמחה והרוחה

הנה ידוע שאף על פי שצריך האדם להיות לו לב נשבר, אף על פי כן צריך להיות בשמחה, על דרך אמרם ז"ל (חובת הלבבות שער הפרישות פ"ד) הפרוש צהלתו בפניו ואבלו בלבו. וזהו פירש הפסוק (תהלים נא א) למנצח מזמור לדוד בבוא אליו נתן הנבאי כאשר בא אל בת שבע פירוש דהנה ידוע שכל מקום שנאמר מזמור מורה על רוח הקודש ורוח הקודש באה מתוך שמחה, על דרך הכתוב (מלכים ב, ג טו) והיה כנגן המנגן ותהי עליו יד ה', והשמיענו הכתוב שבשעה שבא אליו נתן הנביא לעוררו לתשובה היה שרוי בשמחה כמו בשעת העבירה, כי אפילו בתשובה הצריכה להיות בלב נשבר, על כל פנים צריך להיות בשמחה, ועל ידי השמחה שורה עליו רוח הקודש, וזהו למנצח מזמור לדוד גו', פירש ששרה עליו רוח הקודש הבאה מתוך שמחה בשעה שבא אליו נתן הנביא לעוררו לתשובה, כי היה כל כך בשמחה, כמו בשעת העבירה, וזהו כאשר בא אל בת שבע. וזהו ועתה אל תעצבו, פירוש, אין 'ועתה' אלא תשובה (בראשית רבה כא ו), ופירוש אף שאתם עכשיו בגדר התשובה, אף על פי כן אל תעצבו, ואף שהתשובה צריכה להיות בלב נשבר, אף על פי כן, צריך להיות בשמחה, ולהיות השמחה שרוי בפניו כמו הפרוש הנזכר-לעיל, וזהו ואל יחר בעיניכם וד"ל.

(אהבת שלום פרשת ויגש)

תוכן המאמר: ועתה אל תעצבו; לעשות תשובה עוד בימי חודש אלול / לעשות תשובה מתוך הרוחה/ לעשות תשובה מתוך שמחה / צדיקים תחילתן יסורים וסופן שלוה / הרשעים יש להם מתחילה הנאה ולבסוף המה צועקים מתוך יסורים / אין אנו מתיראים מהקושיים / צריכין להטוף בחודש אלול.

תשובה טון נאך אין חודש אלול

מען פארציילט אז דער הייליגער רבי ישכר דוב פון בעלז זצוק"ל האט איימאל געפרעגט, אין איינע פון די אלול טעג, איינער פון זיינע משמשים, ווען ער

ווערט די מערסטע נתעורר לתשובה פון די הייליגע טעג? האט די גבאי אים געענטפערט: ווען מען האלט ביי 'מן המיצר' וואס מען זאגט פאר תקיעת שופר, דעמאלסט ווערט ער נתעורר לתשובה.

האט זיך אנגערופן דער הייליגער רבי ישכר דוב פון בעלז: אוי וויי! ביי 'מן המיצר' איז שוין צו שפעט!

האבן די חסידים מסביר געווען די כוונה פון דעם הייליגען צדיק, אז די פשט איז אזוי. ערשטנס, אז תשובה דארף מען אנהייבן אין חודש אלול, און נישט ווען מען האלט שוין ביי מן המיצר.

תשובה טון מתוך הרווחה

און נאך א טיפערע פשט: אז א מענטש זאל נישט תשובה טון ביי א מצב פון 'מן המיצר', ווען עס איז ענג, און ער האט שוין אזויפיל יסורים און שוועריגקייטן ח"ו, נאר ווען א מענטש האט הרווחה, ווען עס גייט אים גוט, און דער הייליגער באשעפער שיקט השפעות טובות, דעמאלסט דארף א מענטש שוין זוכה זיין און עוסק זיין אין תשובה שלימה.

עס איז די טעג פון אלול, מיר טוען תשובה, און מיר זענען עוסק בתשובה און אין דביקות הבורא יתב"ש ויתעלה, אין הרווחה, נישט אין 'מן המיצר', דער הייליגער באשעפער זאל העלפן [וכן כתב בספה"ק זרע קודש סו"פ ראה וזל"ק: "ושבת עד ה' אלקיך - לא לעשות תשובה מתוך דוחק רק מתוך שמחה"].

תשובה טון מתוך שמחה

אזויווי מען זאגט נאך פונעם הייליגן רבי מאיר'ל פרעמישלאנער זצ"ל, אז מען זאגט יעדן טאג ביים דאווענען 'הללוהו בתף ומחול'. עס איז דא צוויי מאל פיר הונדערט און אכציג שעה פון חודש אלול ביז יום כיפור, וואס דאס איז: ניין הונדערט און זעכציג שעה, אזויווי צוויי מאל די ווארט 'תף' ['תף' איז פיר הונדערט און אכציג]. האט ער געטייטשט: 'הללוהו' מען זאל דאנקן און לויבן דעם אייבערשטן 'ב'תף' צוויי מאל פיר הונדערט אכציג שעה, 'ומחול' וועט דער הייליגער באשעפער מוחל זיין אונזערע עוונות.

פארוואס שטייט עס מיט די לשון פון 'בתף'? ווייל 'תף' איז א לשון פון שמחה, 'הללוהו בתף' אז מען וועט דאנקן און לויבן דעם אייבערשטן אין די ניין הונדערט און זעכציג שעה [צוויי מאל 'תף'] פון ראש חודש אלול ביז יום כיפור, מיט שבח והודאה פארן הייליגן באשעפער, 'ומחול' וועט דער הייליגער באשעפער מוחל זיין די עוונות פונעם כלל ישראל. נישט מתוך עצבות ומרה שחורה, נאר מתוך שמחה.

צדיקים תחילתן יסורים וסופן שלוה

עס שטייט אין ספר 'אמרי שפר': עס שטייט אין פסוק: 'ויהי ערב ויהי בוקר יום אחד', ביי אידן גייט די טאג נאך די נאכט, עס הייבט זיך אן מיט א נאכט, און נאכדעם קומט די טאג. ביי די גוים הייבט זיך אלעס אן בייטאג, די נאכט איז שטענדיג די סוף פונעם טאג.

'נאכט' ווייזט אויף פינסטערניש, אויף יסורים, אויף דינים. א איד, פון אנפאנג מוטשעט ער זיך טאקע, מען האט שווועריגקייטן, עס הייבט זיך אן מיט א נאכט 'ויהי ערב'. אבער צום סוף 'ויהי בוקר', עס ווערט צופרי.

ווען די צופרי איז - שטייט אין די ספרים הקדושים, אז ביי צדיקים איז די צופרי, נישט אויף די וועלט, נאר אויף יענע וועלט. פארוואס? ווייל צדיקים לעבן נישט קיין מגושמ'דיגער לעבן, צדיקים דארפן נישט קיין עולם הזה, און ממילא 'סופן שלוה' גייט ארויף אויף יענע וועלט. אבער סתם מענטשן וואס זיי לעבן זיך אביסל מיט די עולם הזה, ווילן זען זייער שלוה אויך אויף דער וועלט. אבער צדיקים, אויף די וועלט מוטשענען זיי זיך.

און דאס בארואיגט אונז, ווען אונז הער מיר, אז עס איז דא אזויפיל יסורים ביי ערליכע אידן, ביי בית צדיקים. אבער צדיקים אליין, זיי גלייבן באמונה פשוטה, אז זייער התקרבות להקב"ה, זייער נאנטקייט צום אייבערשטן, זייער ליבשאפט צום הייליגן באשעפער, וואקסט דורך יסורים.

'תחילתן יסורים וסופן שלוה' מיינט: ווייל דורך די יסורים קומט מען צי צו א געוואלדיגע דביקות הבורא, צו געוואלדיגע מדריגות אין תורה עבודה ויראת שמים, אמונה און בטחון און שמחה, מען וואקסט און מען שטייגט מיט התקרבות להקב"ה, דאס איז עולם הבא אין די עולם הזה, דאס איז די אריכות ימים'דיגע עולם הבא וואס אונז האב מיר אויף די וועלט.

די רשעים האבן פון אנפאנג הנאה און דערנאך שרייען זיי פאר יסורים

מען פארציילט אויף הרה"ק רבי משה פון פשעווארסק זצוק"ל. אינמיטן די ווינטער איז ער זיך געגאנגן טובל'ן אין זייער א קאלטע מקוה, אינדרויסן איז געווען קאלט, און ער האט מיטגענומען איינע פון די קינדער. עס איז געווען א שרעקליכע קעלט. דער טאטע האט זיך גע'טובל'ט, און דערנאך האט דער קינד אנגעפאנגן אריינגיין אין די קאלטע מקוה, און ער האט געשריגן פאר קעלט, בשעת ער איז אריין אין די וואסער. אבער ער האט זיך גע'טובל'ט. ווען ער איז ארויסגעקומען, און ער האט זיך ארומגענומען מיט די האנטוך, און ער האט זיך אנגעווארעמט ביי די אויוון, האט ער געזאגט 'אה' פאר פארגעניגן.

האט אים דער טאטע געזאגט: דו זעסט מיין טייער קינד? וואס איז די חילוק צווישן א איד וואס ער דינט דעם אייבערשטן, און צווישן א איד וואס ער דינט ח"ו נישט דעם הייליגן באשעפער? א איד וואס ער דינט דעם אייבעשטער, ער הייבט אן און ער שרייט פאר יסורים, אבער צום סוף זאגט ער 'אה אה'. מה שאין כן ווען איינער איז נישט ערליך, די רשעים, זיי זאגן פון אנפאנג 'אה אה', אבער צום סוף שרייען זיי פאר יסורים.

מיר שרעקן זיך נישט פאר שוועריגקייטן

מיר דארפן וויסן: אז מיר שרייען שטענדיג פאר יסורים צום הייליגן באשעפער, אבער נאכן זיך מתבונן זיין,

ווער עס געבט מיר די יסורים? בארואיגן מיר זיך, ווייל עס קומט פונעם הייליגן באשעפער. אונז שרעק מיר זיך נישט פון שוועריגקייטן, אונז שרעק מיר זיך נישט פון יסורים, פון קיין שום בהלות און פחדים, ווייל מיר לעבן מיטן אייבערשטען, מיר זענען באשאפן געווארן פאר רוחניות, פאר העכערס, צו זיין נאנט צום אייבערשטען, צו הארעווען צו האבן די קאפ אין פלאץ, ליב צו האבן דעם הייליגן באשעפער, ליב צו האבן די תורה, ליב צו האבן אידישע קינדער, שטענדיג זיין אויפגעלעבט.

מעשה בחסיד אחד

פאר פינף און צוואנציג יאר צוריק האט פאסירט א מעשה ווי פאלגנד: איינער פון די ראשי ישיבות, וואס האט געהאלטן אינמיטן בויען א בנין, און ער איז געווארן שטעקן, ער האט געדארפט געלט, איז ער געפארן אויף 'מעמפיס' [א שטאט אין 'טענסי' - איינע פון די שטאטן אין דרום אמעריקא].

דארט האט געוואוינט א גרויסער גאון רבי אפרים גרינבלאט ז"ל [מתלמידיו המובהקים של הגאון רבי משה פיינשטיין ז"ל], א גרויסער פוסק, א מדפיס ספרים, אסאך תשובות האט ער געשריבן, זייער א אנגענומענער פוסק. רבי אפרים גרינבלאט טרעפט דעם ראש ישיבה דארט אויפן גאס, ער גייט צי צו אים: "שלום עליכם, וואס מאכט איר? וואס טוט איר דא?".

האט אים דער ראש ישיבה פארציילט, אז ער גייט נאך געלט, ער בויט א גרויסער בנין.

האט ער אים געפרעגט: "און וויפיל געלט האסטו שוין געמאכט?!".

האט ער אים געענטפערט: "איך האב נאך גארנישט געמאכט, אפילו וויפיל עס האט מיר געקאסט די פליגער צו פארן קיין מעמפיס-טענסי איז נישט אויסגעצאלט געווארן!".

האט זיך אנגערופן רבי אפרים גרינבלאט, אז דארט אין שטאט איז דא א איד, וואס ער האט באקומען א ברכה פון רבי אהרן בעלזער זצ"ל, ער האט אים צוגעזאגט, אז טאמער ער וועט זיין א שומר תורה ומצוות, וועט ער זיין א גרויסער עושר. ער איז געווארן א שומר תורה ומצוות, און ער איז געווארן ממש א מיליאנער.

האט אים געזאגט דער ראש ישיבה: "נו, אפשר קען איך אנקומען צו דעם עושר?!".

האט רבי אפרים אים געזאגט: דער עושר האט טאקע געטיילט אסאך געלט, אבער עס איז געגאנגען אן א מאס, מענטשן זענען געקומען פון די גאנצע וועלט, האט ער געמוזט אפשטעלן דאס טיילן אליינס די געלט, ער האט אויפגענומען א גבאי צדקה וואס טיילט זיין געלט, און עס איז זייער שווער אנציקומען צו דעם עושר אליינס. איך קען פראבירן צו רופן די גבאי צדקה, אפשר קען איך מאכן פאר דיר א ספעציעלע אויפנאמס, ביי דעם גרויסן עושר.

דער רבי אפרים האט אריינגעלייגט גרויסע כוחות מיט פראטעקציע, עס איז נישט געגאנגען, ער האט נישט געקענט בשום אופן אנקומען צו דעם עושר. אזויפיל האט ער גע'פועל'ט, אז מארגן ניינע צופרי, וועט זיך דער ראש ישיבה קענען טרעפן מיט זיין גבאי צדקה פערזענדליך, אזוי וועט דער גבאי צדקה, אנשטאט געבן די סכום וואס מען טיילט פאר יעדן איינעם אטאמאטיש, וועט ער אריינגיין צו זיין

בעל הבית, ער וועט איבערגעבן פאר זיין בעל הבית דעם ראש ישיבה'ס בקשה, וועט ער זען צו דער בעל הבית וועט וועלן געבן מער געלט.

דער ראש ישיבה האט זיך זייער געפריידט.

דער ראש ישיבה האט געהאט א ברודער וואס האט געוואוינט אין מעמפיס-טענסי, ער האט אנגערופן זיין ברודער, און ער האט אפגעשמועסט, אז זיי דארפן דארטן זיין ניין אזייגער. זיבן דרייסיג פונקטליך גייען זיי ארויספארן, און דער הייליגער באשעפער וועט העלפן, מיט אמונה און בטחון צום אייבערשטן, מיט תפילה, אז מען וועט אנקומען, און דער הייליגער באשעפער זאל העלפן, דאס זאל זיין דער ריכטיגער שליח.

זיי זענען ארויסגעפארן, און דער הייליגער באשעפער האט געהאלפן, מיט אלע שוועריגקייטן און די טרעפיק אויפן וועג, זענען זיי אנגעקומען ממש דריי מינוט צו ניין. דער ברודער זאגט אים: "דו גייסט ארויף אויפן צוויי און פערציגסטן שטאק, נעם די עלעוועיטער, איך קום דיר שוין אונטער!".

אונטער אים, איז אויך געווען א קאר. ווי נאר ער גייט ארויס פון קאר, איז אויך ארויסגעקומען איינער פון די אנדערע קאר. דער ברודער הייבט אים אן פייפן און ווינקן, ער כאפט נישט וואס דער ברודער ווינקט, ער כאפט נישט וואס דער ברודער ווייזט אים.

דער איד וואס איז ארויסגעקומען פונעם אנדערן קאר, גייט צו צו אים, און ער פרעגט אים, וואס ער זוכט. האט ער אים געזאגט, ער דארף ארויפגיין אויפן צוויי און פערציגסטן שטאק, ווייל ער האט זייער א וויכטיגן אפוינטמענט, זיך צו טרעפן מיט איינעם.

דער איד זאגט: "איך גיי אויך אויפן צוויי און פערציגסטן שטאק, קום, איך וועל דיר ווייזן וויאזוי מען גייט ארויף!". און אזוי פרעגט אים דער איד אויס צוביסלעך "פארוואס ביסטו דא? וואס טוסטו דא?". און ער פארציילט אים אזוי אין קורצע ווערטער, אזוי אומגעדולדיג. ווייל זיין גאנצע קאפ איז געווען פארנומען, אז ער זאל ח"ו נישט פארשפעטיגן די אפוינטמענט.

צי ארויפפארן מיט אן עלעוועיטער צוויי און פערציג שטאק נעמט אביסל צייט, און אויף די וועג ארויף מיטן עלעוועיטער, וויל דער איד אויספרעגן דעם ראש ישיבה, פון וועלכע ישיבה מען רעדט, פארוואס ער גייט נאך געלט, און צו וועם ער קומט דא. אבער דער ראש ישיבה - ווי מען זאגט - איז נישט געווען אין די גיסטע זיך צו אויסגעבן פאר א איד אין די עלעוועיטער, אין די צייט וואס ער יאגט זיך און ער איז אנגעצויגן, ער איז קאנצעטרירט צו מאכן יעצט די געלט.

מען קומט אן אויבן אויפן צוויי און פערציגסטן שטאק. דער איד געזעגנט זיך צו אים, ער גייט זיך זיין וועג. און דער ראש ישיבה גייט גלייך צו די אפיס פון די גבאי צדקה. דער גבאי צדקה הערט אים אויס, און ער קומט צוריק מיט א טשעקל, נישט קיין גרויסער טשעקל.

דער ראש ישיבה איז ארויסגעקומען. דער ברודער האט אים אפגעווארט, און דער ברודער פרעגט אים: "דער וואס איז ארויפגעגאגגן מיט דיר צוזאמען אויפן עלעוועיטער, האסט געשמועסט מיט אים?" זאגט ער "יא!".

"וואס האסטו גערעדט צו אים?".

זאגט ער: "איך האב נישט געהאט קיין געדולט, איך האב נישט געהאט קיין צייט, איך האב נישט געהאט קיין

קאפ, צו רעדן צו אים. ער פרעגט מיך אויס... וואס א נפקא מינה פאר סתם א מענטש עס אויסצופרעגן?!".

פרעגט אים דער ברודער: "וויפיל האסטו באקומען פון די גבאי צדקה?!".

זאגט ער: "א קלייניגקייט, נישט קיין גרויסע געלטער!".

פרעגט אים דער ברודער: "דו ווייסט ווער עס איז געווען צוזאמען מיט דיר אינעם עלעוועיטער?!".

פרעגט ער: "ווער?!".

זאגט אים זיין ברודער: "דער גרויסער מיליאנער, צו וועם דו האסט געוואלט גיין, דאס איז געווען דער איד!! האסט געהאט א ברירה זיך אויסצורעדן צו אים, זיך אויסציוויינען צו אים, צוצוקומען צו אים אויף אן אפוינטמענט אן זיין גבאי צדקה - האסט פארפאסט די געלעגנהייט!! דאס האב איך דיר געפיפן און געוויזן, האסט נישט געכאפט וואס איך וויז דיר!!".

ווען דער ראש ישיבה איז צוריקגעקומען אין ישיבה, האט ער געזאגט: "בחורים טייערע! איך האב געטראפן דעם גרויסן עושר, איך בין געווען מיט אים צוזאמען, ער האט מיר געוואלט אויספרעגן, איך האב אים נישט געוואלט ענטפערן, איך האב פארפאסט די געלעגנהייט!" - האט ער געזאגט - "בחורים טייערע, א טשעק האב איך טאקע פארפאסט, אבער וואס איך האב זיך אויסגעלערנט דערפון איז: אז ווען עס איז באשערט האט מען געלט, און ווען עס איז נישט באשערט, קען מען זיך טרעפן מיט די גרעסטע מיליאנער, און נישט וויסן מיט וועם מען טרעפט זיך, און עס איז נישט דא די געלט!".

ער האט זיך אבער אויסגעלערנט נאך א זאך: מיר זענען יעצט אין חודש אלול. חודש אלול האבן מיר א ברירה, דער הייליגער באשעפער איז נאנט צו אונז, מען קען תשובה טון, מען קען זיך אויסבעטן, מיר ווילן זיך נישט טרעפן נאך די הייליגע טעג און תשרי, און זאגן: "מיר האבן געהאט פריוואטע אפוינטמענטס מיטן הייליגן באשעפער, מיר האבן דאס אלעס פארפאסט!". מיר ווילן דאס אריינכאפן! עס איז חודש אלול, לאמיר אריינכאפן.

אבער עס איז דא נאך א שטארקע מוסר השכל. מיר האבן מיטן הייליגן באשעפער דריי אפוינטמענטס יעדן איינציגן טאג, שחרית מנחה מעריב. און דער הייליגער באשעפער האט אונז אויך געגעבן א רעכט און א רשות צו בעטן פון אים פיר און צוואנציג שעה א טאג, זיבן טעג א וואך, מיר האבן א רעכט און א רשות צו בעטן און צו דאווענען און צו רעדן צום הייליגן באשעפער, מיר דארפן נישט קיין 'גבאי צדקה', מיר דארפן נישט קיין זמנים, די טיר ביים הייליגן באשעפער פאר זיינע אידישע קינדער איז אפן פיר און צוואנציג שעה א טאג, זיבן טעג א וואך, כי לא ידח ממני נידח.

לאמיר אויסניצן יעדע מינוט און רגע, רעדן צום אייבערשטן, דאווענען צום אייבערשטן, זיך אויסבעטן ביים הייליגען באשעפער. אל תבטחו בנדיבים, פארלאז זיך נישט אויף קיין שום בשר ודם, מיר דארפן גארנישט פון קיין בשר ודם, מיר דארפן נאר אונזער התקרבות להקב"ה, קרוב ה' לכל קוראיו לכל אשר יקראוהו באמת. א כתיבה וחתימה טובה, א גוט געבענטש יאר,

פועל'ט אלעס גוטס, און בעט זיך אויס אלעס גוטס. און דער הייליגער באשעפער זאל העלפן, עס זאל זיין פאר אלע אידישע קינדער, א לעכטיגן תמיד, אמן כן יהי רצון.

מעשה בחסיד אחד

עס איז געווען א איד וואס ער האט געהאט א פעטער וואס איז אוועק פון די וועלט אן קיין קינדער ל״ע, ער האט מקבל געווען אויף זיך בלי נדר אז ער גייט דאווענען אין די טאג פון די יארצייט לעילוי נשמת דעם פעטער, ער האט דאך נעבעך נישט איבערגעלאזט קיין קינדער.

אין איינע פון די יארן, א טאג פארן יארצייט, איז ער צוגעגאנגען צום גבאי פון בית המדרש, און ער האט אים געזאגט: ער האט יארצייט פון א פעטער וואס האט נישט איבערגעלאזט קיין קינדער.

גוט - זאגט אים דער גבאי - וועסט דאווענען פארן עמוד.

ער איז אויפגעשטאנען צופרי, ער איז אנגעקומען אין בית מדרש, ער גרייט זיך צו, צוצוגיין צום עמוד. און אזויווי ער געבט א קוק ביים עמוד, זעט ער אז איינער שטייט שוין דארט. איז ער צוגעגאנגען צו דעם איד, און ער זאגט אים, אז ער האט שוין אפגעמאכט מיט די גבאי, אז היינט דאווענט ער פארן עמוד ביי די מנין.

דער איד האט זיך אפילו נישט וואוסנדיג געמאכט, ער האט ניטאמאל געענטפערט, ער שטייט ווייטער ביים עמוד.

דער איד בעט זיך ביי אים איין מאל, צוויי מאל, דריי מאל. אבער דער איד וואס שטייט דארט ביים עמוד מאכט זיך פשוט נישט וואוסנדיג.

האט דער איד וואס האט געוואלט דאווענען פאר זיין פעטער, פארשטאנען, אז דא קען ווערן א גרויסע מחלוקת, ער האט געזען אז דער איד ביים עמוד האט אפגעמאכט אז ער מאכט זיך נישט וואוסנדיג, איז ער אוועקגעגאנגען פון עמוד, ער האט זיך געשטעלט דאווענען געהעריג, אויף א טיש צווישן אלע מתפללים, ער דאווענט נישט פארן עמוד! אבער טיף אין הארצן האט ער געהאט א ווייטאג, א רוגזא, א כעס, אויף דער מענטש.

נאך א מינוט-צוויי האט ער מחליט געווען: ח״ו! מען טאר נישט האבן קיין קפידא און קיין שווער הארץ אויף אידן! זיי מלמד זכות, זיי מוחל מיט די גאנצע הארץ, נעם ארויס יעדע שנאה, יעדע טינא, יעדע קינאה פון דיין הארץ אויף דער איד, די יאר דאווענט ער נישט פארן עמוד לעילוי נשמת דעם פעטער!

אבער, ער האט געמאכט א גרויסער עילוי פאר זיין נשמה. ווייסט וואס? די עילוי פאר די נשמה איז געווען, אז ער האט מוותר געווען, ער האט מוחל געווען, ער האט נישט קיין שווער הארץ, ער איז בשמחה, ער איז מלמד זכות, ער קוקט ארויף אידישע קינדער, ער איז פרייליך!

נאכן דאווענען איז ער אהיימגעגאנגען, ער האט געגעסן פרישטאג בשמחה רבה, ער האט דורכגעמאכט א גרויסער נסיון, געדאנקט און געלויבט דעם הייליגען באשעפער.

נאך פרישטאג איז ער ארויסגעגאנגען פון שטוב צו גיין צו די ארבעט. ער גייט ארויס אויף די גאס, ער האט געדארפט אריבערגיין א הויפט גאס, וואו עס פארן אריבער קארן פון רעכטס און פון לינקס און פון אלע זייטן. ער האט נישט

באמערקט אז קארן קומען צו גיין מיט א שנעלקייט פון אלע זייטן, ער האט אנגעפאנגן גיין אויף די גאס.

פלוצלונג האט ער באמערקט, אז עס קומען קארן מיט א געוואלדיגע שנעלקייט, האט ער אנגעפאנגן צוריקציען, אבער עס איז שוין געווען צו שפעט! א קאר איז ממש געשטאנען נעבן אים! די קאר האט זיך געדרייט, און געגעבן א גיי ארויף אויף די זייט, און ברוך השם, זיי זענען ביידע געראטעוועט געווארן!

די קאר געבט זיך א שטעל אפ. קומט ארויס די דרייווער פונעם קאר.

וועלכע צוויי מענטשן האבן זיך צוזאמגעטראפן?!

דער דרייווער פון די קאר, איז געווען דער וואס האט געדאווענט פארן עמוד, און דער איד וואס איז געראטעוועט געווארן אין די לעצטע רגע, איז געווען דער וואס האט מוותר געווען פארן עמוד!

אזוי ווי זיי שטייען איינער קעגן די אנדערע, רופט זיך אן דער דרייווער פון די קאר: איך בעט דיר איבער, איך האב מיך נישט אזוי וואוסנדיג געמאכט פון דיר, איך בין נישט געווען גערעכט. אבער קוק מיין טייערער ידיד! מיר זענען ביידע געראטעוועט געווארן היינט לכבוד דיר, ווייל דו האסט מוותר געווען, און לכבוד דעם וואס דו האסט מוחל געווען זענען מיר ביידע געראטעוועט געווארן! דער וואס האט מוותר געווען האט געראטעוועט זיין לעבן, און דער דרייווער פונעם קאר איז געראטעוועט געווארן פון שעדיגן א צווייטן מענטש, און ווער ווייסט וואס נאך וואלט געשען מיט אים, ווען ער ווערט אינגאנצן פארלוירן ח"ו. און דער איד זאגט אים: איך האב דיר תיכף מוחל געווען, און יעצט זאג איך דיר נאכאמאל ארויס מיטן מויל, איך בין דיר מוחל.

דא איז געווען א שאלה צו ער גייט זיין א שליח ציבור צי ח"ו א קרבן ציבור - ער האט זיך בוחר געווען, נישט צו זיין א שליח ציבור און נישט קיין קרבן ציבור, ער האט זיך בוחר געווען צו זיין א שליח פונעם באשעפער צו ראטעווען זיין לעבן, און נאך א איד'ס לעבן, אלעס דורך מוותר זיין, ער האט זוכה געווען מקדש צו זיין שם שמים, און מפרסם זיין שם שמים.

מוחל זיין, מוותר זיין, נישט האבן קיין קנאה שנאה טינא, קיין שום שווער הארץ אויף אידן, ברענגט ישועות פאר זיך, פאר די קינדער, און פאר גאנץ כלל ישראל! דאס איז די רצון הבורא ית"ש. און אז מען לעבט מיט אמונה בטחון און שמחה און שלום, העלפט דער הייליגער באשעפער, אז מען איז זוכה צו קענען מוחל זיין, און צו קענען לעבן מיטן אייבערשטער, און גלייבן אינעם באשעפער, און פארשטיין אז ליב האבן אידן, און מוחל זיין, דאס איז די גרעסטע זכות וואס מען קען טון פאר זיך און פאר די נשמות פון יענע וועלט, און פאר די נשמות אויף די וועלט.

צו ערהאלטן **אונזערע גליונות** יעדע וואך, שיקט צו:
gilyonospm@gmail.com

אור לנתיבתי

די באדייט פון 'צהר תעשה לתיבה' – מאך לייכטן די ווערטער פון דאווענען – בזמנינו

די ספרים הקדושים זאגן אויף דעם פסוק "צהר תעשה לתיבה", אז "תיבה" באציט זיך אויף די אותיות פון תפילה. מיר דארפן אריינברענגען קלארקייט און פארשטענדעניש אין די אותיות, זיך אריינטון אין די ווערטער פון תפילה. די שאלה איז, ווי אזוי טוען מיר דאס?

דער תשובה איז אז ס'איז זייער שווער אין אונזערע צייטן צו שטיין און דאווענען מיט א קאנצענטרירטע כוונה, אן מחשבות זרות און בלבולי מחשבות. ס'איז זעלטן אז מענטשן זאלן דאס דערגרייכן.

איז וואס איז דעמאלט אונזער תפקיד? יעדן טאג, ווען איך גרייט זיך צו דאווענען, לייג איך אוועק מיין טעלעפאן, איך לייג אוועק אלע מיינע דאגות. איך לערן א בלאט אדער אפילו אן עמוד גמרא פאר'ן דאווענען, אדער א משנה. איך גרייט זיך צום דאווענען און ווען איך שטעל זיך דאווענען, פרובירן איך מסיח דעת צו זיין מיין מח און שטרעב צו האבן הנאה פון די ווערטער וואס איך זאג. אויב מיין מח וואנדערט אוועק, ווען איך כאפ זיך, באקלאג איך זיך נישט אויפן עבר און איך געב נישט אויף. איך טראכט נישט, "אוי, די דאווענען איז שוין פארטיג." אנשטאט דעם, קאנצענטריר איך זיך אויף וואו איך האלט אין דאווענען, אויף די ווערטער וואס איך זאג יעצט. איך בין מכוון פשוט דעם טייטש און די געשמאק פון די ווערטער וואס איך זאג ארויס.

צו קענען קאנצענטרירן דעם מח דורכאויס א גאנץ דאווענען אין אונזערע צייטן איז פשוט נישט מעגליך. מען קען נאר נעמען דאס דאווענען ווארט ביי ווארט, מינוט ביי מינוט, סעקונדע ביי סעקונדע. ווען דיין מח איז דא ביים דאווענען, טו זיך אריינטון דערין. זאג עס מיט א געשמאק און געפין א פארגעניגן דערין. שפיר א נאנטקייט צום אויבערשטן. עס איז זייער גוט צו האבן א סידור, יעדער איינער לויט זיין פארשטאנד און זיין תכונת הנפש, אז ווען ער ווערט נתעורר קען ער אריינקוקן דערין און עס וועט אים אויפוועקן, ברענגענדיג א התרגשות פון התעוררות.

א סידור מיט א תהילים איז ארויסגעגעבן געווארן, אויך פאר די ימים נוראים און די שלש רגלים, וואס הייסט "כוונה ברורה". עס טייטשט נישט יעדעס ווארט-ביי-ווארט, אבער עס לייגט שטענדיג אריין וואונדערבארע, טיפזיניגע טייטשן און געשמאקע אויסדרוקן וואס בלאזן אריין א לעבן אינעם דאווענען ווען מען וויל זיך קאנצענטרירן. עס טייטשט נישט יעדעס ווארט ווייל עס זענען דא לשון קודש'דיגע ווערטער וואס אלע ווייסן, ער וועט על פי רוב איבערטייטשן אדער קורץ ערקלערן, ווערטער וואס מיר פארשטייען נישט אדער וואס טראגן א ספעציפישע כוונה פון די הייליגע ספרים הקדושים וואס איז מער פון דעם פשוט'ן פשט. דאס ברענגט א געוואלדיגע התעוררות און א גרויסע צוהר, א קלארקייט, צו די ווערטער.

אבער א מענטש דארף וויסן אז עס פאדערט זיך אסאך השתדלות: נישט צו רעדן פאר'ן דאווענען, זיך גרייטן פאר'ן דאווענען, און אסאך רגילות צו געוואוינען דעם מח צו האבן כוונה. מען זאל נישט פארברענגען דעם גאנצן דאווענען מיט טראכטן, "האב איך גוט געזאגט די ווערטער? האב איך נישט גוט געזאגט יענע ווערטער?" ענדערש, נעם דעם גאנצן דאווענען און מאך עס א מקור פון צוהר תעשה לתיבה - א ליכטיגקייט, א געשמאק, א תענוג. זאג איין ווארט נאך דעם אנדערן מיט הנאה.

אלע רבי'ס ביי וועמען איך האב זיך געדרייט האבן געדאווענט מיט א בחינה פון זאגן איין ווארט נאך דעם אנדערן. עס ווערט דערציילט אויף דעם סקווערער רבי'ן ז"ל, אז ער פלעגט זאגן פאר זיינע דרייווערס צו פארן אביסל שנעלער, כדי ארויסצוגיין פון סכנה פריער. איך האב געהערט פון דעם טאהשער רבי'ן ז"ל, וועמען איך האב אמאל געפרעגט - אין יענע טעג ווען איך האב געלערנט אין ישיבה און מיר האבן געדאווענט מיט זיין מנין, ער פלעגט דאווענען גאנץ שנעל. האב איך אמאל געפרעגט דעם טאהשער רבי'ן, "איך האב געהערט אז אין אייער יוגנט האט איר געדאווענט שעות ארוכות. וואס איז דער הסבר פארוואס איר דאווענט יעצט שנעלער?" דער טאהשער רבי האט מיר געזאגט אז ווי עלטער ער איז געווארן, איז אים געווארן שווערער די צמצום המח. ווען ער זאגט די ווערטער שנעל, קען ער זיך מצמצם זיין די מח בשעת'ן דאווענען.

יעדער איינער דארף טון זיינע פעולות און זען וואס ער קען טון צו שפירן א געשמאק אין דאווענען. מען דארף אפילו נישט אלעמאל וויסן דעם פשט אדער פארשטיין די טיפקייט פון יעדן קאפיטל וואס מען זאגט. פשוט שפיר נאנט. "איך רעד צום אויבערשטן." "איך טרוי די אנשי כנסת הגדולה." "איך בין זיך מדבק אין די ווערטער פון תפילה." דאס אליין גיט א חיות.

מען קען הערן תשובות בכל תחומי החיים אויפן ליניע אויף קנעפל: 511.

שיחת הכנה לחודש אלול

המשך משבוע העבר:

אין די שיחות פון דעם ריי"צ פון ליובאוויטש, זאגט ער אז ווען עס איז געקומען חודש אלול און מען האט געבלאזן דעם שופר, איז געווארן א מצב הרוח און ערנסטקייט אויף יעדן איד. ווי דער פסוק זאגט: "אם יתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו" - "עס וועט בלאזן א שופר אין שטאט, און די מענטשן ווערן נישט דערשראקן?" קען דען זיין אז מ'הערט דעם שופר בלאזן פון אלול און עס פאלט נישט קיין ציטער און ערנסטקייט אויף יעדן איד?

דער ריי"צ איז מסביר אז שוין שבת מברכים אלול ברענגט אז יעדער איד זאל זיך אפרייסן פון די וועלטליכע זאכן פון א גאנץ יאר און זיך אויפוועקן צו מאכן א חשבון הנפש. "וואס האב איך געטון אין די עלף חדשים? וואס טוט זיך מיט מיין לימוד התורה, מיין עבודה, מיין גשמיות'דיגן לעבן?" דאס וועקט אויף א רוח פון תשובה, נישט נאר אין שול, נאר אויך אין שטוב, וואו מ'געפינט זיך, וואו מ'גייט. און וואס טוט א איד ווען ער ווערט אויפגעוועקט? זאגט דער ריי"צ, "ער זאגט תהלים," און נישט נאר אין שול, נאר אויך אין שטוב. נישט נאר מאכט ער שינויים אין זיין לערנען און דאווענען אין שול, נאר אויך אין שטוב, אין שטוב-פירונג, אין געשעפטן, אומעטום וואו א איד געפינט זיך. מ'דארף זען אז ס'איז אלול; א איד אין אלול דארף דאס אפשפיגלען אין זיינע מחשבות, דיבורים און מעשים.

דער ריי"צ שרייבט אז פון גרויס ביז קליין, אפילו יונגע בחורים און קינדער, זאל מען זען א געוויסע ערנסטקייט, א געוויסע הכנעה און א געוויסע אנגעצויגנקייט, כאטש א קליינע. דער יום הדין קומט; מען דארף תשובה טון. די רייד, מחשבות, און מעשים דארפן אויסזען אנדערש; דאס מוז זיין דערקענבאר.

דער סקווערער רבי זצ"ל האט געזאגט אז אין רוסלאנד, צווישן די חסידים, בעלי דעת, האט מען געקענט ממש שפירן די יראה, דעם פחד, די הכנה אז עס קומט א יום הדין. אפילו פשוט'ע בעלי עגלות פלעגן זיצן אין שול און זאגן תהלים דורכאויס די הייליגע טעג פון אלול.

רבי מאניע האט דערציילט אז אלס א יונג קינד אין רוסלאנד, ווען ער איז געגאנגען אין חדר אין חודש אלול, האבן די קינדער געזען אינדערפרי אז דער מלמד וויינט, זיינע אויגן זענען רויט און פארטרערט. "עס איז אלול; דער יום הדין קומט." רבי מאניע האט דערציילט אז מען האט אנגעהויבן לערנען ארחות צדיקים מיט די קינדער. "עס איז אלול, דעריבער לערנט מען מוסר; מען לערנט ארחות צדיקים." צווישן די סדרים פלעגן די קינדער אויך נישט רעדן אזויפיל נארישקייטן, ווייל עס איז געווען אלול. זיי האבן גערעדט וועגן די ערנסטקייט פונעם מלמד; זיי האבן דיסקוטירט וואס זיי האבן געלערנט אין ארחות צדיקים. די שמועסן צווישן די קינדער זענען געווען "אלול'דיגע" שמועסן.

טאקע, היינט אין אמעריקע זענען מיר נישט די אלטע דור, אבער יעדער איד האט די כח, יעדער איד האט דעם שכל צו טראכטן און מאכן א חשבון הנפש, קאנטראלירן זיינע מחשבות, דיבורים און מעשים. אלע באוועגונגען, אלעס, זאל זיך דרייען אין אזא אופן וואס ווייזט אז עס איז אלול.

אין אמעריקע הערט מען אויך אז עס איז אלול. מענטשן רעדן וועגן די ימים טובים, וואס מען דארף איינקויפן פאר די קינדער, וואס מען דארף איינקויפן פאר די משפחה מיטגלידער: קליידער, פליישן, חלות, קוגלען, האניג. יעדער טוט עפעס; דער יום טוב קומט. מען הייבט שוין אן טראכטן וועגן דעם לולב, דעם אתרוג, די הדסים און די ערבות, וועגן די סוכה. דאס איז א גרויסע עבודה, א געוואלדיגע הכנה. אבער מען דארף רעדן דערפון אלס אלול.

רבי יוחנצ'ע פון ראחמיסטריווקא פלעגט זאגן אז די וועלט זאגט אז אין חודש אלול, אפילו די פיש אין די וואסערן ציטערן. ער האט דאס מסביר געווען אז ווען מען האט געקוקט אויף אן איד אין די אלטע היים דורכאויס חודש אלול, האט מען געזען ווי ער האלט אדער א תהלים, אדער א משניות, אדער א שלחן ערוך, אדער א תיקוני זוהר, אדער ספרי קבלה, ספרי חסידות. אבער מבטל זיין די צייט האט מען נישט געטון אין אלול. אין אלול פארשווענדט מען נישט קיין צייט. אין אלול רעדט מען נישט קיין פאליטיק. אין אלול רעדט מען נישט קיין דברים בטלים. אין אלול איז מען נישט פארנומען מיט אלע די מחלוקת'ן, מיט אלע די אנכיות. אין אלול לעבט מען אויף א געוויסע העכערע מדריגה, יעדער לויט זיין מדריגה, אבער דער עיקר איז אויסצוניצן יעדע מינוט פון חודש אלול, יעדע סעקונדע פון חודש אלול, מיט ערנסטקייט.

דער ראחמיסטריווקער רבי זצ"ל פון בארא פארק האט געזאגט אז אן עלטערער איד האט אים דערציילט אז אין די פריערדיגע דורות איז די אמונה געווען אזוי

שטארק - דער ענין פון "וצדיק באמונתו יחיה", "תמים תהיה עם ה' אלקיך" - אז ווען עס איז אנגעקומען חודש אלול האבן מענטשן ממש מורא געהאט פארן יום הדין. באמת, זיי האבן ממש מורא געהאט: "אוי, מ'דארף אפגעבן א דין וחשבון פארן רבוש"ע פאר א גאנץ יאר, פאר יעדע קלייניקייט וואס מ'האט געטון." מיט ערנסטקייט, מיט אמת, מיט טיפקייט, און מיט חכמה, בינה, און דעת, האבן זיי זיך צוגעגרייט. מ'גייט אפגעבן א דין וחשבון.

אויב א איד האט טאקע אמונה אין די הייליגע תורה, אין אונזערע חז"ל, גלייבט ער טאקע אז יעדער איד גייט אדורך ראש השנה א דין וחשבון. אין די הייליגע טעג משפט דער הייליגער באשעפער. ווי מער מיר טראכטן אריין אין די ווערטער, וואס מער אמונה מיר האבן אין דעם, וואס מער ערנסטקייט, וואס מער מורא פארן יום הדין - וועט זיך זען אויף אונזערע פנימ'ער. וואס מער וועלן מיר אויסנוצן די צייט זיך צוצוגרייטן אז מיר זאלן האבן א גוטן משפט.

אין "תולדות רבינו יחזקאל", פון הרה"ק רבי יחזקאל פאנעט זי"ע, שטייט אז שוין פון זיין יוגנט, דורכאויס די הייליגע טעג פון די חדשים אלול-תשרי, האט ער געלערנט די מסכתות וואס הייסן "כתרי"ס" (כריתות, תמורה, ראש השנה, יומא, סוכה). דאס האט געדינט אלס א פאנצער קעגן אלע צרות. מיט דעם האט ער זיך באוואפנט קעגן אלע מקטרגים. מיט דעם האט ער אפגעשניטן די מקטרגים דורך לערנען די מסכתות וואס זייערע נעמען זענען ראשי תיבות פון די אותיות "כתרי"ס".

עס זענען געווען אידן, אמאליגע אידן, וואס האבן געלערנט דעם רמב"ם הלכות תשובה און שערי תשובה פון רבינו יונה אויף די הלכות פון תשובה, אבער מיט ערנסטקייט, מיט קלארקייט. "איך דארף וויסן וואס תשובה איז, וואס מיין עבודה איז, וואס איך דארף יעצט טון." ווען מען לערנט דעם רמב"ם אויף הלכות תשובה, ווען מען לערנט דעם שערי תשובה פון רבינו יונה, ווייסט מען אויף וואס מען דארף תשובה טון און ווי אזוי מען דארף תשובה טון.

אזויפיל אידן ווילן תשובה טון. "אבער איך וויל וויסן וואס צו טון!" דער רמב"ם אין הלכות תשובה און רבינו יונה אין שערי תשובה זענען נישט אזוי גרויס אז אויב מען הייבט אן אין חודש אלול, קען מען עס זיכער ענדיגן ביז יום כיפור מיט קלארקייט און פארשטאנד. מען קען עס חזר'ן צו פארשטיין גרינטליך וואס תשובה איז, וואס ווערט געפאדערט פון אונז, און וואס איך דארף טון. און מען טוט עס, אביסל יעדן טאג, אזוי אז ווען דער יום הדין קומט אן, איז מען גרייט און צוגעגרייט דורך תשובה שלימה. דאס איז אונזער עבודה אין די טעג.

רבי יהושע ברום פון באיאן האט אזוי געזאגט: "עס איז געווען חודש אלול, און עס זענען געווען חתונות." אויף דעם האט ער געזאגט אז אפילו פשוט'ע אידן, ווען זיי האבן געדארפט גיין צו א חתונה אין חודש אלול, פלעגן זיי זאגן, "ס'איז אלול; ס'איז דא א פחד פונעם יום הדין. ווי אזוי קענען מיר גיין צו א חתונה?" "אה, אבער ס'איז א מצוה צו משמח זיין דעם חתן און די כלה!" "נו, דאס איז אויך א חלק פון די תורה. אלזא וועלן מיר מקיים זיין דעם רצון הבורא און משמח זיין דעם חתן." און זיי פלעגן גיין צו דער חתונה, אבער אויפ'ן וועג פלעגן זיי זאגן, "אוי, ס'איז אלול! ווער קען יעצט גיין צו א חתונה?" "אבער מען דארף דאך טון דעם רצון השם; דאס איז דער רצון השם, צו משמח זיין א חתן און כלה." און זיי פלעגן ווייטער גיין.

ער ברענגט ארויס אז זיי זענען געגאנגען צו א חתונה, זיי זענען געגאנגען צו שמחות, זיי האבן געטון דעם רצון השם, זיי האבן ממשיך געווען מיטן לעבן. אבער ביי יעדן טריט און שריט האבן זיי געדענקט: "עס איז דא א פחד פון דעם יום הדין. מיר האבן א תפקיד וואס מיר מוזן זיך גרייטן דערצו, וואס מיר מוזן זיך באשעפטיגן דערמיט, וואס הייסט תשובה שלימה: צוריקקערן צום ריכטיגן וועג אין יעדע זאך וואו מיר האבן געטון קעגן דעם רצון השם. מיר ווילן נאר טון דעם רצון השם".

המשך יבוא אי"ה

קול פנים מאירות
שיעורי כ"ק מרן אדמו"ר מפנים מאירות סיקסא שליט"א
צענטראלע נומער: 845-414-0076
א"י: 072-370-1823 | **ענגלאנד:** 0330-350-3190 | **ארגענטינע:** 5411-2152-7691
אנטווערפן: 323-346-0673 | **מאנטריאל:** 438-228-2500